

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám. Gergurov-féle házban.
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A bácsmezei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik hetfő s ünnepek utáni napok kivételével minden nap.
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 frt. — Félévre 6 frt. — Negyedévre 3 frt.
Egy hóra 1 frt. 20 kr.
Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

A VÁLSÁG.

Wekerle a királynál.

Bécs, nov. 26. (A „Z és V.” eredeti távirata.) Wekerle miniszterelnök ma reggel ide érkezett és a délelőtti folyamán Kautz Gyulával, az osztrák-magyar bank igazgatójával értekezett. 3/412-kor a miniszterelnök a Hofburgba hajtatott, a honnan délután 2 órakor tért vissza. Ő felsége délután 3 órakor Wekerle miniszterelnököt ötnegyed óráig tartó kihallgatáson fogadta. Este 5 órakor pedig Kálnoky külügyminiszter tett látogatást Wekerle miniszterelnöknel és hosszabb időn át vele konferált. A helyzetet illetőleg a legnagyobb titoktartás uralkodik.

A válság.

Bécs, nov. 26. (A „Z és V.” eredeti távirata.) A „Montagsrevue” megbízhatónak jelzett forrása szerint a magyar kabinetválság komolyan tekintendő. Ez a válság azonban nem hozható okozati összefüggésbe az egyházpolitikai javaslatok sorával, mert, ha neheztelésről lehet egyáltalán szó az udvar részéről, annak oka a legnagyobb bizonyosság szerint az újból felszínre került Kossuth-ügy.

Kossuth miatt.

Bécs, nov. 26. (A „Z és V.” ered. táv.) A Wekerle-kabinet válságos helyzetét pusztán a legutóbbi Kossuth incidens okozta. Ha tehát a válság demisszióval végződne, ennek magyarázatát a legutóbbi képviselőházi interpellációban kell keresni.

Bécs, nov. 26. (A „Z és V.” ered. táv.) A Wekerle esetleges utódjáról szóló kombinációk ma még merőben koraiak.

Meddig fog a válság tartani?

Bécs, nov. 26. (A „Z és V.” ered. táv.) Biztos forrásból jelentik, hogy a válság ezen a héten aligha fog véget érni. A költségvetést mindenesetre a Wekerle-kormány életében fogják letárgyalni, addig tehát a király definitív válasza nehezen várható.

A kabinetválság.

Bécs, nov. 26. (A „Z és V.” er. táv.) Wekerle miniszterelnök a mai délelőtti folyamán még nem volt kihallgatáson. Beavatott körökből eredő értesülés szerint va-

lószerű, hogy a király csak ma délután vagy estefelől fogadja a magyar miniszterelnököt.

Kossuth Ferencz és az udvar.

Budapest, nov. 26. (A „Z és V.” eredeti távirata.) Beavatott politikusok tudni vélik, hogy az udvar Kossuth Ferencz körútja s az ott előfordult kínos incidensek miatt a legnagyobbn mértékben el van kedvetlenedve. Itt-ott oly szavakkal itélik el Kossuth körútját, mintha annak forradalmi tendenciája volna. Tulzó elemek az udvarnál is vannak s ezeknek sikerült a józanabbakat háttérbe szorítani. A válság egyedüli oka ez.

Gr. Apponyi és az udvar.

Budapest, nov. 26. (A „Z és V.” eredeti távirata.) Bécsi telefon-tudósítás szerint Apponyi Albert gr. meghívása a királyhoz — ha a válság kitör — kétségtelen. Apponyi gr. soha sem volt népszerűtlen az udvar előtt, s a kik ezt állítják, azok ninesenek tisztában a viszonyokkal. Egyedül Apponyi grófon mulott, hogy eddig nem vett részt a kormányzásban, mert bár számtalan ízben a leghizelgőbb alakban ajánlatot föl neki a miniszteri tárca, Apponyi gr. mindannyiszor visszautasította, mert csupán kabinetalakítására fogadott volna el megbízást. Ily radikális szakításra a liberális párttal — az udvar czelött soha se gondolt.

Az egyházpolitikai javaslatok sorsa.

Budapest, nov. 26. (A „Z és V.” eredeti távirata.) Kormányválság esetén s föltéve, hogy Apponyi gróffal vagy általa alakíttatnék meg az új kabinet, — az egyházpolitikai javaslatok sorsa biztosíthattnak tekinthető, mert a király határozottan óhajtja a nagy izgalmat keltő kérdés levételét a napirendről. Ez pedig csak is a javaslatok szankcionálása által volna elérhető. Ezekből kitűnik, hogy a válságnak semmi köze sincs az egyházpolitikai javaslatokhoz.

Új pártalakulás.

Budapest, nov. 26. (A „Z és V.” eredeti távirata.) Politikai körökben új pártalakulásról beszélnek. Mint fajt accomplit emlegetik, hogy a mennyi-

ben Apponyi gr. bizatnék meg kabinetalakítással, nem kellene a parlamentet se fölözlatni. Maga a Tisza-klíkk se idegenkedik többé Apponyi gróftól, s a mennyiben a jelenlegi kormány kiválóbb elemei ben maradhatnának az új kabinetben, az esetre a szabadelvű párt s a purroszok hajlandók lennének a nemzeti párttal együtt egy erős új pártot alkotni, mely a parlamentben nagy többséggel birna.

Agrariusok afuma.

(P. ly.) Csak a minap ment szét a szélrózsa minden irányába az agrariusok egyik zászlóvivőjének és népboldogitonak tanulmányának nevezett röpirata azon czímen, hogy: „Miért olesó a buza?”

„Oleum et operam perdidit”, kiáltunk fel a cikk elolvasása után. És miért? Mert megtanultuk, hogy mily módon lehet néhány tuczat oldalra menő röpiratot összeírni a nélkül, hogy újat mondjuk, de meg a nélkül is, hogy a nagyon sokszor elmondottakat új világításba belyezzük, továbbá azt, hogy a mi agrarius hőseink is csak olyanok, mint a külföldiek, azaz: hogy ők is csak a lomtárból előránzott frásissokkal kívánják takargatni azt, hogy hát bizony ők sem tudnak mást, mint port hinteni mezőgazdáink szemébe. Kötelességünknek tartjuk, hogy a kérdéshez mi is hozzászóljunk és a röpiratot kellő értékére szálítsuk.

A magyar mezőgazda előtt egyes egyedül azon czél lebegjen, a mely felé a németek már régen törekszenek, hogy a termelési költség redukálása mellett minél nagyobb jövedelem legyen előállítható. Ezen nagyobb jövedelmet azonban ne a magasabb árakból remélje elérni, hanem egyes egyedül a termelési eredményből. Hogy pedig a termelési eredmény a még nem annyira kihasznált földünkkel elérhető, azt bizonyítja a híres német gazdasz Ritter von der Göltz azon állítása, hogy a termelési eredmény Németországban oly magasra fokozható, hogy az összes termény-behozatal még lesz szüntethető. Tudvalevőleg még nagy behozatalra szorul ma Németország és ha ennek kiaknázott földje még oly nagy jövedékhözásra képes, mért ne volna fokozható a mi termelési eredményünk is?

A magyar mezőgazda tehát segíthet baján, csak akarnia kell. Járjon

utána annak, hogy hát mit tesz az a német sógor, vagy ha ettől írtózik, hogy mit tesznek mások, hogy földjük nagyobb termelési eredményt bír produkálni. De ne legyen hiszékeny ama tollforgató urak íránt, kik figyelmüket a fenti céltól elterelni igyekeznek, kik józan belátásukat képzelt okok feloktroálása által megzavarják, meghamisítják, végeredményben pedig agrar socialistákat teremtenek.

Az ily röpiratok írói úgy tünnek fel előttünk, mint ama droguisták, kik az általuk előállított csodaszerektől maguk félnek legjobban és a szer kipróbálását másokra bizzák. Uraim! Próbáljuk ki előbb a szert magunkon, vagy ha a Németországból beszívárgott frázisokat magunkévá tesszük, tartsuk is azt meg magunknak és ne adjunk tul rajta.

A röpirat, — mely jelen cikkünknek credményezte — írója „tanulmányában“ bizonyítani igyekszik először azt, hogy a sokak által hangoztatott tultermelés csak képzeleti. A statisztikára támaszkodik ez állításánál. Nem bocsájtkozunk ez alkalommal azon okok bírálatába, a melyek következtében a termelési statisztikák alapján kellő interpretálással azt is lehetne igazolni, hogy a buza terén szükség van. Minden esetben azonban meg kell rónunk a statisztika oly alkalmazását, a mint azt a röpirat szerzője tette. Magyarország és az egyesült államok statisztikájából még nem lehet következtetést vonni az egész világ termelésére, mert különösen az Egyesült államok statisztikája spekuláció érdekeket szolgál és ha e két statisztikából konstatalható, hogy tultermelés nincs, akkor még nem bizonyos, hogy a többi államok statisztikája nem mu-

tat-e más képet. És tényleg egy angol statisztikus ép a közelmultban azt írta, hogy buzában a maximális fogyasztásnál a tultermelés az utolsó 10 év átlaga alapján 7 millió buszszelre tehető.

Ezen tultermelés ugyan oly kismennyiségű, hogy ugyan szót sem érdemel és evvel ma még nem igen kell számolnunk, de az tény, hogy a termelés Oroszországban, dél Amerikában és Ausztráliában órási módon emelkedett és ezzel a közelmultban még meglevő szükség fedezetett, ennek következtében a kínálat élenkült és az árak a reális nivóra szálltak. Az oka az ár hanyatlásának ez és ez elől a szerző szemet huny.

Természetesen sokkal könnyebb felkapni egy általános gyűlölt intézményt és bünbakul ezt oda állítani. Szerző a tőzsdei különbözeti- és határidő üzleteken látja a mai alacsony buzaárak okát. Hát hiszen nem ő az első, a ki azt állítja, de ez által nincs kimondva és az által nincs ellenkezik a józan ésszel.

A különbözeti üzletek és határidőüzletek még nem cselekedtek meg a buza alacsony árát, mert nézzük csak, hogy miben állnak ezen üzletek.

A különbözeti üzlet nem más mint abbéli fogadása két egyénnek, hogy az árak egy alapnál magasabb vagy alacsonyabb értékben fognak szerepelni és későbbi időpontban. Természetes, hogy ezen üzletek a tőzsdén nagy mértékben költetnek és így két párt keletkezik, az egyik, mely azokat felhajtana, a másik, mely azokat redukálna. Mivel a két párt azonban egyenlő erős, mesterkései egyenlő, végeredményre visznek és egymást megsemmisítik, tehát az ár-

folyamra ez hatással nem lehet, de ha volna is, mivel volna igazolható az, hogy nem emelőleg hatottak ezen üzletek? De kitiltani sem lehet ez üzleteket, mivel ezek a tényleges üzletek ködmönébe burkolódnak. És kérdés még az is, hogy nem volna e káros ezen üzleteket, tudva azt, hogy a fedezeti üzletek mindig csak a különbözetre alapítvák, már pedig a fedezeti üzleteket, nem tudjuk, hogy melyik okszerű nemzetgazda törölné el.

Határozottan absurdum azonban az, ha valaki a határidőüzletet kívánja komolyan eltörölni és ennek első sorban a mezőgazda látná kárát, mivel akkor csak az áru átadásánál kaphat pénzt. Nem fejtegetjük az ily üzlet hátrányait, de konstataljuk, hogy a két tőzsde üzlet nem redukálta az árakat.

Az árakat a kereslet és kínálat szabályozza és a míg a szükség nem nagyobbodik, addig az árak alig ha fognak emelkedő irányzatot mutatni. A szükséglet mesterségesen elő nem állítható és nagyobb keresletre, — időszakira ugyan, — csak nagy háboru esetében számíthatnak és a haza bölcse szavai szerint, „a háboru a győztesre is vereség.“

A képviselőház ülése nov. 26-án.

(A „Z. és V.“ eredeti távirati tudósítása.)

Az elnöki bejelentések között hallottuk gr. Csáky Albin breznóbányai mandátumának bejelentését, az a hosszantartó eljenzés, a mely az elnököt megszakította, jele volt annak, hogy az egyházpolitikai reformok kezdeményezését mily örömmel fogadja a ház a küzdelem utolsó stádiumában.

Majd Lukács Béla kereskedelmi miniszter terjesztette be a találmányi szabáldalmakra vonatkozó törvényjavaslatot egy

TÁRGYA.

A Trianonban.

Írta: *Milkó Izidor.*

(Folytatás.)

A láрма mind tűrhetetlenebb lett. A monoklijátékra olyan hallót csaptak a szomszéd asztalok, hogy társaságunknak legfigmatikusabb tagja körülneezett és számitgatta, vajjon, ha összevesznénk, melyik párt dobná ki a másikat? Meggyőződött arról, hogy a „Hotel de Rome“ vendégeit hajigálnák ki, mert ha csak hatan vagyunk valami kétszáz ellen. De a szalag-gyáros egyre nervózusabb lett, s a hollandusokat alig lehetett visszatartani, hogy a fagyaltos csészékkel ne bombázzák meg jobboldalu szomszédait, akik vastag botjaikkal dörömböztek a kopogó mozaikon. E botoknak minden ütődése olyan volt, mint egy kisebb kaliberű pisztolyának lövése.

Végre — éppen Li-Long-Soochong urak voltak a színen, a kínai excentristák — valamelyikünknek, aki legtöbbet tudott közülünk olaszul az az ötlete támadt, hogy odafordult egy társas-asztalhoz s így szólt:

— Kérem, urak, sziveskedjenek valamivel csendesebben lármázni, mert ő excellenciája a miniszter ur (s itt a szalag-gyárosra mutatott) egy kissé beteges és nem állhatja a nagy zajt.

Az, akéhez közvetlenül beszélt, elvörösödött. (De mi is mindannyian, s legjobban a szalag-gyáros.) Aztán magarázni kezdett valamit a barátainak a miöbl csak ezt az egy szót értettük, minisztero. De ez a szó csudát tett. Az egyik asztaltól odább repült a másikhoz, egy-két perc alatt végigjárta az egész termet, s a hatás, amit előidézett, ugyancsak felűnő volt. A láрма megszűnt; botok, kannák és poharak nyugalomba léptek s mindabból a pokoli zsvajból, mely még pár perc előtt megörjítéssel fenyegetett bennünket, nem maradt egyéb csak egy tiszteletteljes suttogás s egy szájról-szájra vándorló szó: un minisztero. Végigvont az a nagy stabilimenton egészen a legutolsó sarokasztalkáig s eljutott rövid idő alatt a színpadra is, ahol Li-Long-Soochongék azt sugták egymás fülébe nagy áhitattal: a miniszter is here. (Mert persze, hogy tiszta ángliusok voltak a kínai excentristák.)

A nagy csönd azonban sehogy se illet a finom dohányillattal és erős női parfümmel ködös levegőhöz, — vége lett minden kedélyességnek. A miniszter jelenléte feszélyezte a hallgatóságot, mely ezután már nem a pódiumon bajazzóskodó alakokat nézte, hanem a mi asztalunkra bámult (amely holnap már „hístorai“ lesz) s különösen a kölni szalag-gyárosra, aki elegáns fekete kabátjával és előkele stylü fehér

barkójával igazán úgy festett, mint egy miniszter, vagy más hasonló kisisten. A ránk szegezett látesövek sugarai etetni kezdtek bennünket, felszegelni kezdtünk székeinken olyau emberekként, akik jobban szeretnének — valahol másutt lenni. Boszantásul hozzájárult még az, hogy a kínaiak mar csak nekünk bolondoztak s a közönség azon tagjai, akik közt nem ült miniszter, kutyába se vették. Mikor pedig valóban sikerült mutatványaik után elkotródtak a színpadról, nem akadt tenyér, amely tapsolt volna nekik, olyan eset, ami bizonyára először történt velük.

Az ilyen csöndnél nincsen kellemetlenebb dolog a viágon. Szerencsére nem tartott soká, mert a kínos szünet első percében figyelmeztette egyik németünk a gyarost, hogy tapsoljon.

— Tapsoljon excellenciád, — mondá. — Mert, ugy látszik, ezek a jó emberek most tőlünk várják a bátoritást.

S csakugyan, ahogy a miniszter u öszzezsapta a tenyereit, kitört a tapsvihar s a kínaiak újból megjelenhettek a színen s mélyen meghajoltak a nagyuri vendég előtt, aki alig volt képes megörizni az az állásához illő hivatalos komolyságot.

Pompás kis mulatság volt, csak azt sajnáltuk, hogy elrontottuk vele a másokét.

helyi érdekű vasuti javaslattal együtt s ezután kezdődött a szombati ülés folytatása, napirend előtti felszólalás alakjában.

Nagy Sándor, ki a szombati ülésen nem volt jelen Polónyi Gézának a kenderesi bérlet ügyéről mondott állításaira reflektált, erélyes hangon utasítván vissza azt a feltevést, hogy ő korteskedési célokból valamit kapott és elfogadott volna.

Az izgalmas politikai légkör nem alkalmas arra, hogy azt a nyugodt tárgyilagos beszédet, melylyel Neményi Ambrus előadó a vitát bevezette a Ház teljesen méltányolja. De a jobb oldal még is megadja az elismerést Neményinek, ki zajos helyeslések között végzi szavait, ajánlván a költségvetést elfogadásra.

Drescher Ede a baja-bátaszéki vasut kiépítése s a bajai hid építésének befejezését sürgéti rövid beszédében, mire agrárius beszéd következik. Endrey Gyula a szónok, a ki a közös vánerületet tanulja, s a tarifák módosítását követeli az agrárius érdekeknek megfelelőleg.

Tizenkét óra tájban vége lett Endrey beszédének s ekkor gr. Batthyány Tivadar ragadta meg az alkalmat, hogy a volt sorhajózásköz tudományát mutassa be. Polemizált Endreyvel s rámutatott arra, hogy a magyar ifjak a tengerészeti pályát nem kedvelik, pedig nemzeti érdek volna, hogy a tengerészeti adminisztrációban erősen legyen képviselve a magyar. Az Adria ügyvezetése az igazgatóságban magyar, de már a hajókon olasz, mert a tengeren a magyar jelszót kezdik elfeledni.

(Az ülés tovább folyik.)

Kossuth Ferencz állampolgári esküje.

A belügyminiszter november 23-án intézte el Kossuth Ferencz visszahonosítási ügyét.

Eötvös ezen elhatározásról rögtön értesítette Kossuth Ferenczet, aki Kulmann főjegyző előolvasása szerint a polgármester előtt Eötvös jelenlétében az esküt letette s az erről fölvett jegyzőkönyvet aláírta.

Az eskü szövege a következő:

„En, Kossuth Ferencz esküszöm az élő Istenre, (fogadom), hogy ő császári

és királyi Felségében, Magyarországot apostoli királyához és a magyar korona országai alkotmányához hű leszek és igérem, hogy magyar állampolgári kötelességeimet hűven teljesíten fogom.“

Az eskü letétele után Kamermayer Károly polgármester beszédet intézett Kossuth Ferenczhez s a többek közt így szolt: **legyen oly derek fia a hazának, mint egykor édes apja volt. Az Isten tartsa meg.**

Ezzel Kossuth Ferenczcel kezét szorított.

Kossuth Ferencz erre a beszédre köszönetét nyilvánította.

A Zombori Takarékpénztár.

(Folytatás.)

(6.)

Nem tagadjuk azonban, hogy kényelmes zsebben kezünkkel az értékpapirt tartalmazó kasszakulccsal való csörgedezés, mint ily lényeges összegnek egyéb üzletágakban sok gondot okozó termékenyítő áthelyezése.

Az értékpapírüzérkedés okozta azután az osztalékoknak oly nagymérvű ingadozását a szerint, a mint az árfolyamok fel és alá hullámoztak, míg szolid üzleti elvekkel bíró fejlődő intézeteknél az osztalék bizonyos állandó progressiót mutat évtizeden át visszaesés nélkül. Már a felemelt tőke idejében az 1874. évi 70 forintos osztaléknak majdnem csak fele 38 forint fiztetett, az 1878. okkupációzási évben, mely nem kedvezett az a la hausse — az árfelszökkenésre irányuló — spekulációnak. 1881. évben ismét 100 forint volt az osztalék, mert 27 ezer forint értékpapír nyereséggel táplálkozott a mindössze 61 ezerre rugott összhazadék, 1883. évben, midőn a kursdifferenzia ezimén megint csak 4507 forint könyveltetett el, az osztalék ismét 59 forintra szállott alá. A rákövetkező évben már megint 125 forintra szökött a dividenda 41 ezernyi spekulatív nyereség kikutatásával, mi-

dőn az össznyereség 67,720 forintot tett ki. Tehát az üzleti eredmény majdnem 70%-át a számos esélytől függő, nagy kockázatú értékpapír spekulatív szolgáltatata és csak 30%-át a rendes alapszabályszerű üzletágak.

Ez oly hallatlan eset az egész monarchiában, minőt Klío még az 1873. év előtti svindli korszakból sem jegyzett fel az utókornak.

Mindaz adatok csak igénytelen szemelvények a dr. Balogh Ernő titkár által nagy ügyszeretettel összeállított tanulságos táblázatos kimutatásokból.

Eljöttünk végre ezikkünk azon részéhez, melyben szervezeti szempontból mondjuk el igénytelen nézetünket.

Mi ugyanis nem helyeslehetjük az elnöki és vezérigazgatói állásoknak egy személyben való egyesítését. És tán alárendelt kérdésnek látszik, még mi minden pénzintézet nézve nagyon fontosnak és a részvényesek részéről nagyon megszívlelendőnek véljük. Ehhullgatva azt, hogy egy omnipontens elnökigazgató emberi gyarlóságoknál fogva gyakran tulkapásokra ragadtatja magát, ez elkülönítendő két állás más-más tulajdonokkal felruházott két egyént feltételez.

— Nagy szüksége van minden pénzintézetnek egy valódi függetlenségénél és tarsadalmi állásánál fogva tekintélyes, befolyásos elnökre, hogy magát kellőleg reprezentálhassa és a nagy közönségben bizalmat keltsen a társulat iránt. Látjuk ezt a rendszert minden fővárosi és a legjobb vidéki intézetnél. Így a Magyar Földhitelintézetnél gróf Desseffy Aurel az elnök, a Leszámitoló banknál és a Jelzáloghitelbanknál Széll Kálmán, a Központi takarékpénztárnál Szitányi Izidor és Hodossy János, a Magyar ipar és kereskedelmi banknál Tisza István, a Magyar általános hitelbanknál gróf Andrássy Aladár, végre a Huzai takarékpénztárnál, mely egy kerek millióval fizette meg Piuffichnak a tapasztalatot, hogy az ügyvivő igazgató nem lehet dignitás, Dinebl Ernőt választotta elnökül.

A vezérigazgatót az egészen más kvalifikációval kell felruházni lennie. Ó a vállalat közvetlen szakvezetője, üzleti szelleme, kezelésének ellenőrzője, röviden a munkaerő személyesítője.

(Folyt. köv.)

Hirek.

— **A Ferencz-csatorna jubileuma** A Ferencz-csatorna engedélyezésének 100 éves fordulója volt ez évi szeptember 21-én. Ez alkalomtól a társulat múlt szombati igazgatósági ülésén Gondai Béla igazgató indítványára távirattal üdvözölte a csatorna újjáalkotóját, Turó István tábornok hazánit, utalva azon jelentékeny befolyására, melyet a csatorna, különösen Bács-Bodrog és Torontál vármegyék mezőgazdasági viszonyainak emelésére s ezzel az egész ország közgazdasági fejlődésének előmozdítására gyakorolt.

— **Cservenkán** a Leibach-féle 1000 frtos alapítványból az idén is, mint már az előző 3 éven át, 53 frt 5 kr. áru tankönyveket és tanszereket osztottak ki szegényorsú evang. népiskolai tanulóknak.

— **Színház.** A vasárnap előadott Csilaghullás-ról írt recenzióknak mai számunkból térszűke miatt kimaradt.

— **Országos vásár.** Tegnap és ma tartották meg városunk őszi országos vásárát. Az idő teite-e? vagy egyébb körülmények

Abbeli óhajításunkat fejeztük hát ki, hogy fizetni akarunk.

Mialatt a pénzszedő pinzért vártuk, alkalmunk volt újból meggyőződni a régi igazságról, hogy az emberek még teljesen ismeretlenek társaságában se vetkezik le a hűségukat. Az egyik hollandi, hogy tüntessen a szívelyes viszonyynyal, melyben a gyárossal áll, beszélgetés közben bizalmasan meglökte őt, mintha figyelmeztetné őt valamire. De a miniszter ur is fölaltalta magát s rendreutasította őt helytelen bizalmaskodásáért:

— Gondolja meg, kerem, hogy kivel beszél!

Az előkelő szerep különben pénzébe is került öreg barátunknak, mert a főpinczér őt tisztelte meg mindannyiunknak a számlájával, — olyan hátrány, ami együtt jár a nagy tisztességgel. Ki kellett fizetnie a „kiseret“ kontáját is. S az ifjabb hollandi, mikor ezt a kedvező fordulatot látta, humorosan rendelt még egy pohár konyakot a legtöbb csilagu Martellből — mindannyiunk részére. Melyen elítéltük ezt a galád eljárást, de ha már meg volt rendelve, meg is ittuk és konstatáltuk, hogy legfeljebb egy csillaggal csaltak meg bennünket.

Ahogy kifelé indultunk, elhallgattott még a leghalkabb társalgás is, a vendégek pedig, akiknek asztalai mellett elhaladtunk, fölálltak üléseikről, úgy, hogy szinte sorfa-

lat képeztek a távozó miniszter tiszteletére. Kiérve kávéház elé, megállottunk kissé a pazarul világított etablissement ablakai alatt s meglepégedéssel tapasztaltuk, hogy helyreállott megint a régi fesztelenség. Kurjongatás, füttyölés, bravózás dörgött ki az utcára; „bis,“ „da capo“ és „partenza“ kiáltások hangzottak ki hozzánk összevegyülve a Tararabundie vad melódiájába, (amelyre megint rágyújtottak az opportunisták a másik két pártnak piszszegése között. S belevegyült abba a hangzavarba az a mindennél rettenetesebb láрма, a mit fémtárgyaknak egymáshoz koppantása idézhet csak elő. Ólmos végű botok, alpakatányérok, femes kánnak és ezüstös tálcák megint koncerteztek, — elment a miniszter, aki zavarta őket.

A Trianonnak egyebként nem volt kárára, hogy egy esténként töltöttük bennemert másnap a következő újdonság volt olvasható az egyik firenzei újságban:

— „A Trianon nevű stabilimento napról-napra jobban hódít. Tegnap is egy német miniszter volt ott nagyobb társasággal, mely láthatólag jól mulatott a változatos program specialitásain. A distingvált társaság sokat tapsolt a mutatványoknak s csak tizenegy óra körül hagyta el a fényes helyiséget.

(Vége)

összhatása? de az az elénkség, a mely különösen őszi vásárunkat jellemzi, a mai vásárral teljesen hiányzott.

— **Halálkozás.** Novákovits Bódog szabadtai városi elemi tanító folyó hó 23-án 38 éves korában elhunyt, özvegyet és 3 árva hagyva maga után.

— **Uj megyebizottsági tag.** Zenta I. választó kerület, csütörtökön a vmegyeyi törvényhatóság bizottságába egy tagot. A kitüntető bizalmi állást egyhangulag Lukácsévits Ignác a zentai ált. tkpénztár igazgatója nyerte el.

— **Küldöttség a miniszternél.** A Ferencz csatonának közvetlen Ó-Becse alá vezetése érdekében a napokban egy öt tagú küldöttség járt fenn Budapesten a földmivélesügyi miniszternél. Ugy a miniszter, mint a min. tanácsosok kedvező elintéztést ígértek. A miniszter megígérte, hogy el fogja rendelni a közigazgatási bejárat, a mikor a község óhajait figyelembe fogják venni, Lehetőség, hogy a miniszteriumból is lejön valaki a tárgyalások eszközésére. A község által óhajtott terv kiszámíthatatlanul előnyösebb a községre az eredeti tervnél, míg az államnak a különbözet elenyészlően csekély és így nagy a remény, hogy a miniszteriumban a község javára fognak dönteni.

— **Eljegyzés.** Bovánkovits Lajos a csókaí m. kir. dohánybevéltási hivatal kezelője f. hó 21-én jegyet váltott Köröskényi Mariska kisasszonnnyal Zentán.

— **A topolyai izr. hitközség** előjárósága Magyarországi összes zsidó hitközségeihez felhívást intézett, melyben arra kéri, hogy az immár kicsinyne és rozszantá vált imaház helyébe építendő imaházra adományokat küldjenek be.

— **Halálkozás.** Olavszyk Jenő szabadtai kir. törvényszéki bíró gyász érte, f. hó 23-án elhunyt.

— **Az ujvidéki tanító kör** e hó 22-én Skultéty István tanár elnökle alatt közgyűlést tartott, melynek legnevezetesebb tárgya, hogy a kör 60 frot szavazott meg a Czirfusz-alapítványra és Goldberger elemi isk. tanítónak „a tanító” czimén felolvasott értekezését nemcsak tetszéssel hallgatta, hanem dicséretre méltónak ítélte.

— **A Szabadtai Polgári Casinó es Dalkör** szombaton tartotta meg igen sikerült estélyet, melyen igen szép számban jelentek meg az egyesületi tagok. Dr. Csillag Károly szépen sikerült felolvasást tartott, melyet mindvégig nagy érdeklődéssel hallgattak. A vacsora után következett minden estély lelke: a tánc, mely csak az éjféli utáni órákban ért véget. A zenét Piros Józsi derek zenekara szolgáltatta. Az estélyen jelenvolt hölgyek névsorát a következőkben sikerült összeállítanunk: Dr. Bartha Antalné, dr. Blau Lajosné és nővére, dr. Csillag Ká-

rolyné, Munk Gyuláné, Szántó Edéné, Schwartz Hugoné, SzökeBertalané, dr. Klein Adolfné, Kámer Mórné, Ledofofsky Antalné, Roth Vilmosné, Székely Andorné, Neu Juliska (Makó), Müllner Hermin, Neustadt Vilma, Szántó Erzsé és Ilona, Schwartz nővérek, stb.

— **Neecrolog.** Haggi Sándor az osztrák-magyar bank szabadtai főintézetének főnöke hó 21-én 45 éves korában elhunyt.

— **Sipkatorvaj.** Sokáig alkudozott reggel az ujvidéki piaczon egy sipkára Nelin Milos loki illetőségű földmives, de nem tudott megegyezni az árban. Mar távozni akart, mikor a vásáron szücs észreveszi, hogy az alkuközben a rozsv evő még is csak vett sipkát, hisz ott kandikált az a zsebében, csak hogy nem fizette ki az árát. Persze rendőrt hívtak s most majd igazán megfizeti az árát a sipkának.

— **Elszabadult örült.** Multkor megírta hogy Gere Zsiros János, zentai paraszterbert vallási örület miatt be kellett a kórházba szállítani. No hát ez az okos örült alaposan megterfálta és kijátszotta a kórházi felügyeletet. Vasárnap éjjel János gazda ugyanis az ablakon keresztül a kórházból ki- és hazaszökött, csapván a háznál meg az utcában egész éjjel akkora botrányt, hogy szinte visszhangzott belé az egész Tiszapart. Országos vasárnap is beillett volna az a sokadalom, mi a Gere Zsiros János öbégatására, szitok- és átkozódására, majd éneklésre összeverődött. A dologban a komikumot (vagy nem is tudjuk minek nevezni ezt a históriát) tetézte az, hogy az örült neje, a mint a tébolyodott hazarohant, vasárnap esti 8 órakor, azonnal futott a városházára jelentést tenni és segélyt kérni, hogy az öreget a kórházba vissza szállítani lehessen, hanem a zentai András azt mondta az illetőknek: Eredj haza, nincs itt a biztos ur, mi nélküle nem megyünk sehova egy tapodtat sem! És így történt, hogy az örült reggel 9 óráig szabadon dühöghetett.

— **Öngyilkosság.** Berlekovits Albert 56 éves eserepező mester tegnap felakasztotta magát házának padlásán. Öngyilkosságának oka az, hogy sógora megbízásából eladta ennek egy hízó disznáját, de a disznó vételárát 34 frot menten elmulatta. Mikor sógora ezt megtudta, szemrehányást tett neki ugyan, de megnyugodott abban, hogy Berlekovits majd megteríti a kárt. Nem így Berlekovits. Ő annyira szivére vette a dolgot, hogy sógorától hazamenet, felakasztotta magát.

— **Vásáros tolvajok.** Jelasits Balázs helybeli csizmadia mester sátorából a tegnapi mára virradó éjjel eddig ismeretlen tettesek ellopták négy pár csizmat és egy pár cipőt 25 forint értékben.

— **Ellopták a subáját.** Kuzmanov Mitrov cserevitzti lakos jót elvégezhetette a dolgát Ujvidéken, mert bár estére járt már az idő, mégis megengedte magának, hogy

utközben még egy utolsó pohárka rakítszedhesen be. Betért a dunautca sarkán levő pálinkás boltba, s hogy lovai meg ne fázzanak, subáját rájuk terítette. Az egy kubizából több lett, de ezalatt a suba is elvesztett. Valami élelmes gazember lehuzta s elvitte, gondolván nem kell az Mitrov gazdának, hiszen melegíti őt a sok raki.

— **A haramia halála.** Tyosziacs Lázár, az alsó Bácskavidék egykori retteggett zsványja, aki páratlan vakmerőséggel elkövetett rablógyilkosságai révén annak idején szomorú hírhedségre tett szert, s akinek óriási terjedelmű bűnügyével a zombori kir. törvényszék heteken át foglalkozott, a zombori kir. ügyészséghez érkezett hivatalos értesítés szerint a napokban meghalt az illavai országos fegyházban, ahol élete fogytáig megszábotott fegyházbüntetését töltötte.

— **Az ujvidéki tüzoltó-egylet** parancsnoki állására Rechnitzer János helyébe, ki Budapestre tette át lakóhelyét, Klein Gyulát választották meg egyhangulag.

— **Hányan lettek „hadnagyok”?** Az egy éves önkéntesek közül a vizsgálat letelésére az 1893/94. évben teljesített tényleges szolgálat után hivatott volt a közös hadseregnél 1116, a honvédségnél 236. Ezek közül a vizsgálatot sikerrel tette le a hadseregnél 892, a honvédségnél 212. A vizsgálatnál visszavetett a hadseregnél 145, a honvédségnél, 17. A vizsgálatot le nem tette betegség miatt a hadseregnél 25, a honvédségnél 10. Önként visszalépett a hadseregnél 51. Egyéb okokkal nem tett vizsgálatot kettő, fogságban volt egy, kórházban egy.

— **Öngyilkosság.** Ujvidéken Maletin Milost a Matica szolgáját, ki e hó 16—18-á közt családja köréből eltávozott, e hó 21-én a kamenici határban egyik szőlőben halva találták. Állítólag a szolgálatban elkövetett rendellenességek kergették a halálba.

Hirdetések

Ü APOLLO-CYERTYÁK

Esakis azon Apollo-gyertyák dalodniak, melyek alsó végükön a „Lyra” aladaluhan pedig az „Apollo” szó lenyomatát viselik.

Legolesőbb bevásárlási forrás

POCK LÁSZLÓ

(ezelőtt KLEIN EDE.)

üveg-, edény- és porcellán-üzlet kereskedése.

Különösen ajánlja divatos függő-lámpa és majolika-disztárgyait, terracotta- és sydrolit-figuráit, china-ezüst edényeit s franczia baccaral-ivó-készleteit. Az üvegereskedés szakmájába vágó mindennemű üvegezést, templom-épület, kirakat-tábla és képeretek elkészítést a legrovidebb idő alatt pontos kivitelben elvállalja.

Czégártarsa lévén a farkasvölgyi világhírű üvegtáblagyárban abban a köllemes helyzetben van a czég, hogy a legjobb minőségű és legolesőbb üvegtáblával szolgálhatja ki t. vevőt.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

kitünő tisztelettel

Pock László.

Nyomatott a „Zombor és Vidéke” könyvnyomdájában.

